

संस्कृतम्
(209)
शिक्षक अंकितमूल्यांकन-पत्रम्

पूर्णांकाः - 20

निर्देशा : (i) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः। प्रश्नानुसारेण अङ्काः समक्षे निर्देशिताः।

(ii) उत्तरपुस्तिकायाः प्रथमपृष्ठे स्वनाम, अनुक्रमाङ्कसंख्या, शिक्षणकेन्द्रस्य नाम इति सर्वं लेखनीयम्।

1. कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्य उत्तरं 40-60 शब्देषु लिखत- 2
(क) “सुभाषितानि” इति पाठे प्रदत्तानि पञ्चजीवनमूल्यानि आधृत्य पञ्चवाक्यानि लिखत। यथा- वृत्तं यत्नेन संरक्षेद् वित्तमेति च याति च। (पाठ-1, सुभाषितानि)
(ख) बोपदेवस्य कः गुणः कथञ्च भवतः जीवनं प्रेरयति? (पाठ-2, प्रेरणा)
2. कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्य उत्तरं 40-60 शब्देषु लिखत- 2
(क) “त्याज्यं न धैर्यम्” इति पाठम् आधृत्य “षड्विधं प्रीतिलक्षणम्” लेख्यताम्। (पाठ-3, त्याज्यं न धैर्यम्)
(ख) “कस्मात् किं शिक्षेत?” इति पाठे सिंह-गर्दभ-वक-कुक्कुरादिभ्यः कथं शिक्षा गृहीतव्या इति शिक्षितम्। तदनुसारमेवधेनु-मूषक-नकुल-नदीत्यादिभ्यः काः शिक्षा प्राप्यन्ते इति संक्षेपेण लिखत। (पाठ-4, कस्मात् किं शिक्षेत?)
3. कस्यचिदेकस्य उत्तरं 40-60 शब्देषु लिखत- 2
(क) शरीरे विविधानि इन्द्रियाणि स्वस्वकार्यं कुर्वन्ति। “प्राणस्य श्रेष्ठत्वम्” इति पाठं पठित्वा तेषां कार्याणि लिखत। (पाठ-5, प्राणस्य श्रेष्ठत्वम्)
(ख) “यद्भविष्यो विनश्यति” इति पाठे क्त्वा-ल्यप् प्रत्ययान्तानां पदानां चयनं कुरुत वाक्येषु प्रयोगं च प्रदर्शयत। (पाठ-6, यद्भविष्यो विनश्यति)
4. कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्य उत्तरं 100-150 शब्देषु लिखत- 4
(क) “त्याज्यं न धैर्यम्” इति पाठानुसारं धैर्यस्य विशेषरूपेण कदा महत्त्वं जायते? धैर्यमधिकृत्य जीवने अनुभूतां कामपि अन्यां घटनां लिखत। (पाठ-3, त्याज्यं न धैर्यम्)
(ख) “प्राणस्य श्रेष्ठत्वम्” इति पाठे भवद्भिः पठितं यत् शरीरे प्राणाः एव श्रेष्ठाः। स्वमतानुसारं स्पष्टीकुरुत। (पाठ-5, प्राणस्य श्रेष्ठत्वम्)
5. कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्य उत्तरं 100-150 शब्देषु लिखत- 4
(क) “संसारे क्रोडपि जीवः तुच्छः नास्ति। सर्वेषु पशुषु पक्षिषु वृक्षेषु च गुणाः सन्ति।” “कस्मात् किं शिक्षेत?” पाठानुसारं वर्णयत। (पाठ-4, कस्यात् किं शिक्षेत)

- (ख) “यद्भवविष्यो विनश्यति” इति पाठे भवद्भिः पठितं यत् जीवने साफल्यं भाग्यापेक्षया पुरुषार्थेणैव प्राप्तुं शक्यते। अतः एतादृशम् एकं श्लोकं लिखत यस्मिन् पुरुषार्थ भाग्ययोः पुरुषार्थस्य वैशिष्ट्यं प्रदर्शितं स्याद इति। (पाठ-6, यद्भवविष्यो विनश्यति)

6. अधोलिखितेषु कमपि एकं विषयमधिकृत्य परियोजना विवरणं लिखत- 6

- (क) समाचारपत्रेभ्यः शैक्षणिक-सामाजिक-वैज्ञानिक-दृष्ट्या महत्त्वपूर्णा पञ्चचित्राणां संकलनं कृत्वा प्रत्येकं पञ्चवाक्येषु संस्कृतेन वर्णनं कुरुत।
- (ख) केषाञ्चित् पञ्चकार्यालयानां कार्यशैलीं दृष्ट्वा तेषु प्रत्येकस्य कार्यालयस्य वर्णनं कुरुत यथा- पत्रालयः, पुस्तकालयः, बैंककार्यालयः, चिकित्सालयः वस्त्रनिर्माणशालाकार्यालयः, जलविभागकार्यालयः इत्यादयः।